

Piotr Chrzastowski-Wachtel
Uniwersytet Warszawski

Dziedziny algorytmiczne

Ważne sprawy, które poruszyliśmy

■ Dziedzina algorytmiczna

- Aby mówić o algorytmach, należy zawsze mieć na uwadze dokładny repertuar podstawowych środków.
- W przypadku konstrukcji geometrycznych obiektami były punkty, proste, okręgi, wraz z pięcioma dopuszczalnymi operacjami opisanymi na poprzednich slajdach

Dziedziny algorytmiczne dla algorytmu Euklidesa

- W trzech algorytmach Euklidesa używaliśmy nieco innych operacji:
 - W algorytmie Euklides 1: $(N, 0, >, -, \text{zamień})$
 - W algorytmie Euklides 2: $(N, >_0, \mathbf{mod})$
 - W algorytmie Euklides 3: $(N, 0, >, \text{Par}, *2, /2, -)$

Dziedzina algorytmiczna

- Podstawowym pojęciem algorytmiki jest dziedzina algorytmiczna, czyli system relacyjny

$$\langle A, \{o_i\}_{i \in I}, \{r_j\}_{j \in J} \rangle$$

- gdzie zbiór A jest nośnikiem, zaś zbiory

$$\{o_i\}_{i \in I}, \{r_j\}_{j \in J}$$

- są odpowiednio zbiorami operacji i relacji na nośniku.

Programowanie strukturalne

- Przy programowaniu strukturalnym dziedziny tworzymy hierarchicznie, pozwalając dziedzinie wyższego poziomu korzystać z operacji poziomu niższego.
- Chodzi o to, żeby na żadnym poziomie nie bawić się zbytnimi szczegółami
- Ten styl programowania jest charakterystyczny dla języków nowszych generacji (obiektove, funkcyjne, w logice).

Złożoność obliczeniowa

- To było drugie, niezwykle ważne pojęcie algorytmiki.
- Chodzi o liczbę operacji, czyli koszt obliczeń oraz o rozmiar pamięci potrzebnej do wykonania algorytmu.
- Można ją rozważać w stosunku do
 - algorytmu
 - problemu algorytmicznego.

Co zliczamy badając złożoność?

- Trudno byłoby skupiać się na każdej operacji wykonywanej w czasie działania algorytmu.
- Wybiera się zatem taką, która wykonuje się najczęściej, a przy tym jest najdroższa (np. operacja mod w algorytmie Euklides 2) i liczy się liczbę jej wystąpień dla pewnych danych..

Notacja O

- Informatycy bardzo lubią mówić o rzędach złożoności algorytmów.
- Czyli nie stałe decydują, ale przede wszystkim charakter funkcji: czy jest wielomianowa?
- A jeśli tak, to jaki jest stopień tego wielomianu?

Notacja O

- Wygodnie jest zatem pozbyć się stałych. Robimy to za pomocą „notacji O ”.
- Rozważamy funkcje ze zbioru liczb naturalnych (rozmiar danych) w liczby rzeczywiste nieujemne.
- W tej klasie funkcji z każdą z nich wiążemy klasę funkcji, które nie rosną szybciej niż one.

Notacja O

- Dla dwóch funkcji $f, g: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}_+$ powiemy, że g jest w klasie $O(f)$, jeśli

Istnieje stała $c > 0$ oraz liczba naturalna m takie, że dla każdej liczby $n > m$: $g(n) \leq cf(n)$.

- Czytamy to (niestety) g jest $O(f)$. (zamiast g znajduje się w klasie $O(f)$).

Notacja Ω oraz Θ

Dla dwóch funkcji $f, g: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}_+$ powiemy, że g jest w klasie $\Omega(f)$, jeśli f jest $O(g)$.

Dla dwóch funkcji $f, g: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}_+$ powiemy, że g jest w klasie $\Theta(f)$, jeśli g jest $O(f)$ oraz g jest $\Omega(f)$.

Złożoność pesymistyczna a średnia

- Najczęściej jako dane przyjmuje się jeden z 2 wariantów:
 - ☐ dane złośliwe (złożoność pesymistyczna)
 - ☐ dane typowe (złożoność średnia)

Złożoność pamięciowa

- Czasem do wykonania algorytmu potrzeba nam dodatkowej pamięci. Rozważamy wtedy złożoność pamięciową i podobnie jak poprzednio dzielimy ją, w zależności od danych, na:
 - złożoność pamięciową pesymistyczną
 - złożoność pamięciową średnią

Złożoność problemu

- W końcu mówimy też o złożoności problemu; jest to złożoność najlepszego algorytmu w danej klasie rozwiązującego ten problem. Tu też wyróżniamy:
 - złożoność problemu pesymistyczną
 - złożoność problemu średnią

Złożoność obliczeniowa

- Zatem mamy trzy kategorie złożoności, które można rozważać niezależnie:

czas – pamięć

pesymistyczna – średnia

algorytm – problem

Rozmiar danych

- Rozmiar danych liczymy w odniesieniu do liczby bitów koniecznych do zakodowania tych danych
 - dla tablic – ich długość
 - dla liczb – liczba cyfr
 - dla grafów – łączna liczba węzłów i krawędzi

Podsumowanie

- Algorytmika jest sercem informatyki
- Nie można programować byle jak. Nawet najszybsze komputery nie poradzą sobie z programami napisanymi niechlujnie.
- Zawsze warto zastanowić się nad tym, jak ustrukturalnić rozwiązanie i jaki będzie jego koszt.